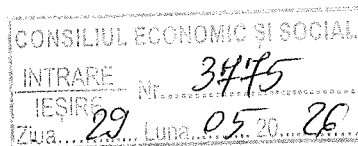

ROMANIA

LEGE

pentru prevenirea evaziunii fiscale prin consolidarea mecanismelor de analiză de risc aferente tranzacțiilor cu valoare ridicată

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Necesitatea intervenției legislative

Evaziunea fiscală continuă să reprezinte una dintre cele mai grave vulnerabilități economice și administrative ale statului român. Dincolo de impactul direct asupra veniturilor bugetare, fenomenul afectează funcționarea serviciilor publice, capacitatea statului de a finanța investiții și stabilitatea mediului economic. În același timp, evaziunea fiscală generează o concurență profund inechitabilă între operatorii economici care respectă obligațiile fiscale și cei care utilizează mecanisme artificiale pentru diminuarea sau evitarea taxelor și impozitelor datorate statului.

În ultimii ani, mecanismele de fraudă fiscală au devenit tot mai sofisticate și mai dificil de identificat prin metodele clasice de control fiscal. O parte importantă a fenomenului se concentrează în zona tranzacțiilor comerciale de valoare ridicată, unde sunt utilizate frecvent circuite fictive de facturare, fragmentarea artificială a operațiunilor economice, utilizarea unor societăți fără activitate economică reală sau disimularea beneficiarilor efectivi ai tranzacțiilor.

În practică, aceste mecanisme permit transferarea artificială a sumelor de bani, diminuarea bazei de impozitare și prejudicierea bugetului de stat cu sume considerabile. În lipsa unor instrumente moderne și eficiente de analiză de risc fiscal, capacitatea statului de a interveni rapid și proporțional rămâne limitată, iar povara fiscală ajunge să fie suportată în principal de contribuabilii corecți.

Totodată, România continuă să înregistreze un decalaj important în ceea ce privește colectarea TVA și combaterea economiei subterane, aspect semnalat constant în rapoartele Comisiei Europene și ale instituțiilor financiare internaționale. Consolidarea mecanismelor de prevenire și identificare a fraudelor fiscale reprezintă, astfel, o necesitate reală pentru protejarea intereselor financiare ale statului și pentru asigurarea unui climat concurențial echitabil.

2. Obiectivele reglementării

Prezenta inițiativă legislativă urmărește instituirea unui cadru juridic modern și proporțional pentru identificarea tranzacțiilor cu risc fiscal ridicat și consolidarea capacității administrative a statului de prevenire și combatere a evaziunii fiscale.

ROMANIA

Proiectul are în vedere utilizarea infrastructurii digitale deja existente la nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în special a sistemelor e-Factura și SAF-T, fără crearea unor structuri birocratice suplimentare și fără introducerea unor obligații excesive pentru contribuabilii de bună-credință.

Scopul reglementării este orientarea activității de control fiscal către zonele unde există indicii obiective de risc fiscal și eficientizarea procesului de analiză fiscală prin utilizarea unor mecanisme moderne de selecție și evaluare a tranzacțiilor cu valoare ridicată.

Prin măsurile propuse se urmărește creșterea gradului de conformare fiscală voluntară, reducerea pierderilor bugetare generate de fraude complexe și protejarea operatorilor economici care își desfășoară activitatea în mod legal și transparent.

3. Fundamentarea constituțională și juridică

Proiectul de lege a fost elaborat cu respectarea dispozițiilor Constituției României și a principiilor statului de drept prevăzute de art. 1 alin. (3) și alin. (5) din Constituția României, republicată.

Prezenta reglementare are în vedere atât obligația statului de a proteja interesele financiare publice și de a asigura justa așezare a sarcinilor fiscale, conform art. 56 din Constituție, cât și obligația de respectare a dreptului de proprietate privată, a libertății economice și a principiului proporționalității.

Pentru evitarea oricărui risc de neconstituționalitate, proiectul instituie garanții explicite privind protecția datelor cu caracter personal, prezumția de bună-credință a contribuabilului, dreptul la apărare și accesul liber la justiție.

De asemenea, proiectul exclude în mod expres posibilitatea aplicării automate a sancțiunilor exclusiv pe baza unor analize informatice și condiționează orice verificare fiscală de existența unor indicii rezonabile privind încălcarea obligațiilor fiscale.

Aplicarea dispozițiilor privind persoanele fizice este limitată exclusiv la situațiile în care există indicii privind desfășurarea unor activități economice cu caracter de continuitate sau existența unui risc fiscal semnificativ, fiind astfel respectat principiul proporționalității și al ingerinței minime în viața privată.

4. Impactul economic și social

Adoptarea prezentei inițiative legislative poate produce efecte importante asupra disciplinei fiscale și asupra funcționării economiei naționale.

În prezent, companiile care respectă obligațiile fiscale sunt adesea dezavantajate în raport cu operatorii economici care utilizează practici frauduloase pentru diminuarea artificială a costurilor fiscale. Lipsa unor instrumente eficiente de identificare și prevenire a fraudelor

ROMANIA

complexe afectează competitivitatea mediului economic și încrederea contribuabililor în instituțiile statului.

Prin orientarea controalelor fiscale către zonele cu risc ridicat și prin reducerea fenomenelor de fraudă organizată, proiectul poate contribui la creșterea veniturilor bugetare, reducerea concurenței neloiale și eficientizarea activității administrative a organelor fiscale.

În același timp, utilizarea infrastructurii electronice deja existente limitează impactul administrativ asupra mediului de afaceri și evită introducerea unor obligații birocratice disproporționate pentru contribuabilii corecți.

Prezenta inițiativă urmărește protejarea contribuabililor de bună-credință și dezvoltarea unui mecanism de control fiscal bazat pe analiză de risc, predictibilitate și proporționalitate, în concordanță cu standardele europene moderne de administrare fiscală.

5. Compatibilitatea cu legislația europeană

Proiectul de lege este compatibil cu principiile și direcțiile Uniunii Europene privind combaterea fraudei fiscale, digitalizarea administrației fiscale și protejarea intereselor financiare publice.

Măsurile propuse sunt în concordanță cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene privind proporționalitatea măsurilor fiscale și utilizarea mecanismelor digitale pentru prevenirea fraudelor complexe în materie fiscală și de TVA.

Totodată, proiectul contribuie la obiectivele asumate de România privind modernizarea administrației fiscale și creșterea eficienței colectării veniturilor bugetare.

6. Concluzii

Prezenta inițiativă legislativă răspunde unei vulnerabilități reale și persistente a sistemului fiscal românesc, respectiv dificultatea identificării și combaterii mecanismelor complexe de evaziune fiscală utilizate în zona tranzacțiilor comerciale de valoare ridicată. În lipsa unor instrumente moderne de analiză și prevenție, statul continuă să suporte pierderi bugetare semnificative, iar contribuabilii corecți sunt puși într-o poziție de dezavantaj economic în raport cu operatorii care utilizează practici frauduloase pentru diminuarea obligațiilor fiscale.

Prezenta reglementare nu instituie un mecanism de control generalizat și nu urmărește crearea unei presiuni administrative suplimentare asupra mediului economic. Dimpotrivă, proiectul propune un model de intervenție fiscală modern, proporțional și predictibil, fundamentat pe analiza de risc fiscal și pe utilizarea infrastructurii digitale deja existente la nivelul administrației fiscale, cu respectarea strictă a drepturilor și libertăților fundamentale garantate de Constituția României.

Necesitatea unei asemenea intervenții legislative derivă atât din obligația statului de a proteja interesele financiare publice și de a asigura justa așezare a sarcinilor fiscale, cât și din

ROMANIA

necesitatea protejării mediului concurențial corect și a contribuabililor de bună-credință. Evaziunea fiscală de mare valoare nu afectează exclusiv bugetul de stat, ci produce efecte directe asupra întregii economii, asupra capacității statului de a finanța servicii publice esențiale și asupra încrederii cetățenilor în instituțiile publice și în echitatea sistemului fiscal.

Proiectul urmărește mutarea accentului de la controlul fiscal generalizat și reactiv către un model de prevenție și analiză inteligentă a riscului fiscal, în concordanță cu direcțiile europene privind digitalizarea administrației fiscale și eficientizarea colectării veniturilor publice. Prin orientarea verificărilor fiscale exclusiv către situațiile în care există indicii obiective de risc, inițiativa contribuie la eficientizarea activității administrative și la reducerea presiunii inutile asupra contribuabililor care își desfășoară activitatea în mod legal și transparent.

Într-un context economic în care deficitul de colectare fiscală continuă să afecteze stabilitatea financiară a statului, iar economia subterană generează pierderi importante pentru bugetul public și pentru economia reală, adoptarea unor instrumente moderne de analiză și prevenire a fraudelor fiscale reprezintă nu doar o oportunitate administrativă, ci o necesitate de interes public major.

Prin caracterul său echilibrat, prin garanțiile instituite și prin corelarea cu principiile constituționale și europene în materie fiscală, prezenta inițiativă legislativă poate contribui la consolidarea disciplinei fiscale, la creșterea gradului de conformare voluntară și la dezvoltarea unui sistem fiscal mai eficient, mai predictibil și mai echitabil, în beneficiul statului, al mediului economic și al întregii societăți.

Inițiator:

Deputat Gabriela PORUMBOIU

Grup Parlamentar UNIȚI pentru ROMÂNIA

ROMANIA

TABEL SEMNĂTURI
pentru susținerea

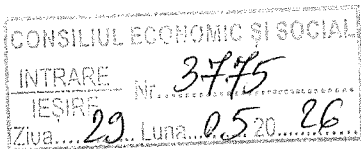
LEGII pentru prevenirea evaziunii fiscale prin consolidarea mecanismelor
de analiză de risc aferente tranzacțiilor cu valoare ridicată.

Nr.	Nume	Partid	Semnătură
1.	NICOLAE DAN	UPR	
2.	MATEI SERGIU-LUCIAN	UPR	
3.	Belizan Georgehe Ielzu	UPR	
4.	RĂDUCEA VALENTIN	UPR	
5.	GROFU Karier	UPR	
6.	Chiribă Razvan Minei	UPR.	
7.	GROZA CĂLIN FLORIN	UPR	
8.	Coștes Cosmina Ilie	UPR	
9.	Yâmpă Mariașia	Independ	
10.	OLTEANASU SORIN	S.O.S. RO	
11.	CARAGĂȚĂ FIORIU	S.O.S R	
12.	ANDRUȘCU WEDAN	P.S.D	
13.	ROBE LIVIU-SORIN	NEAFILIAT	
14.			
15.			

Inițiator:

Deputat Gabriela PORUMBOIU

Grup Parlamentar UNIȚI pentru ROMÂNIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru prevenirea evaziunii fiscale prin consolidarea mecanismelor de analiză de risc aferente tranzacțiilor cu valoare ridicată

În temeiul art. 1 alin. (3) și (5) și art. 69 din Constituția României, Parlamentul României adoptă prezenta lege:

CAPITOLUL I - Dispoziții generale

Art. 1 – Obiectul reglementării

Prezenta lege reglementează cadrul juridic privind analiza de risc fiscal aferentă tranzacțiilor cu valoare ridicată, în scopul prevenirii și combaterii evaziunii fiscale, creșterii conformării fiscale voluntare și protejării intereselor financiare ale statului.

Art. 2 – Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică tranzacțiilor cu valoare ridicată realizate pe teritoriul României de către persoane juridice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale și alte entități care desfășoară activități economice.

(2) Dispozițiile prezentei legi se aplică persoanelor fizice exclusiv în situațiile în care există indicii privind desfășurarea unei activități economice cu caracter de continuitate sau existența unui risc fiscal semnificativ.

(3) Aplicarea dispozițiilor prezentei legi se realizează cu respectarea prevederilor Constituției României, ale Codului fiscal, Codului de procedură fiscală, legislației privind protecția datelor cu caracter personal și ale principiului proporționalității.

ROMANIA

Art. 3 – Definiții

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles:

a) tranzacție cu valoare ridicată – operațiunea economică a cărei valoare depășește echivalentul în lei al sumei de 200.000 euro, calculată la cursul oficial al Băncii Naționale a României din ziua efectuării operațiunii;

b) analiză de risc fiscal – ansamblul operațiunilor efectuate de organul fiscal pentru identificarea tranzacțiilor susceptibile de a genera riscuri privind declararea, stabilirea sau plata obligațiilor fiscale;

c) fragmentarea artificială a tranzacțiilor – divizarea unei operațiuni economice în mai multe tranzacții distincte, realizată cu scopul evitării obligațiilor fiscale sau de raportare;

d) risc fiscal semnificativ – existența unor indicatori obiectivi care justifică efectuarea unei verificări fiscale suplimentare.

CAPITOLUL II - Obligații de raportare și analiză de risc

Art. 4 – Raportarea tranzacțiilor

(1) Tranzacțiile prevăzute la art. 3 lit. a) se raportează către Agenția Națională de Administrare Fiscală prin intermediul sistemelor electronice existente, potrivit legislației fiscale în vigoare.

(2) Raportarea se realizează exclusiv pentru tranzacțiile care nu sunt deja comunicate prin sisteme informatice integrate ale instituțiilor publice, notarilor publici sau instituțiilor de credit.

(3) Termenul de raportare este de 5 zile lucrătoare de la data efectuării tranzacției.

(4) Procedura tehnică de raportare se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 5 – Analiza de risc fiscal

(1) Agenția Națională de Administrare Fiscală efectuează analiza de risc fiscal asupra tranzacțiilor raportate, utilizând indicatori obiectivi și criteriile de selecție stabilite potrivit legii.

(2) Analiza de risc fiscal nu poate constitui, prin ea însăși, temei pentru aplicarea automată a unor sancțiuni.

(3) Declanșarea verificărilor fiscale se realizează exclusiv în baza existenței unor indicii rezonabile privind încălcarea obligațiilor fiscale.

ROMANIA

Art. 6 – Indicatori de risc fiscal

Indicatorii de risc fiscal pot include:

- a) diferențe semnificative față de valoarea de piață a bunurilor sau serviciilor tranzacționate;
- b) existența unor operațiuni economice fără justificare economică rezonabilă;
- c) utilizarea unor entități fără activitate economică reală;
- d) fragmentarea artificială a tranzacțiilor;
- e) relații comerciale cu contribuabili declarați inactivi fiscal sau cu risc fiscal ridicat.

CAPITOLUL III - Garanții privind drepturile contribuabililor

Art. 7 – Principiul proporționalității

(1) Aplicarea măsurilor prevăzute de prezenta lege se realizează cu respectarea principiului proporționalității și al prezumției de bună-credință.

(2) Colectarea și prelucrarea datelor se realizează exclusiv în scop fiscal și cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

(3) Este interzisă utilizarea informațiilor obținute în temeiul prezentei legi în alte scopuri decât cele prevăzute expres de lege.

Art. 8 – Dreptul la apărare și contestație

(1) Contribuabilii au dreptul de a fi informați cu privire la măsurile dispuse de organul fiscal.

(2) Actele administrative fiscale emise în aplicarea prezentei legi pot fi contestate în condițiile Codului de procedură fiscală.

(3) Verificările fiscale efectuate în temeiul prezentei legi se realizează cu respectarea dreptului la apărare și a accesului liber la justiție.

CAPITOLUL IV - Contravenții și sancțiuni

Art. 9 – Contravenții

(1) Constituie contravenție următoarele fapte:

- a) nerespectarea obligației de raportare prevăzute la art. 4;
- b) transmiterea de informații incomplete sau eronate;
- c) refuzul nejustificat de furnizare a documentelor solicitate potrivit legii.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează după cum urmează:

- a) cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei pentru persoanele juridice;
- b) cu amendă de la 5.000 lei la 20.000 lei pentru persoanele fizice care desfășoară activități economice.

(3) Aplicarea sancțiunilor se face cu respectarea principiului proporționalității și ținând cont de gravitatea faptei, consecințele produse și comportamentul fiscal anterior al contribuabilului.

CAPITOLUL V - Dispoziții finale

Art. 10 – Norme metodologice

Ministerul Finanțelor și Agenția Națională de Administrare Fiscală elaborează normele metodologice de aplicare a prezentei legi în termen de 90 de zile de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 11 – Intrarea în vigoare

Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

**Președintele Camerei Deputaților,
Sorin-Mihai GRINDEANU**

**Președintele Senatului,
Mircea ABRUDEAN**

Inițiator:

**Deputat Gabriela PORUMBOIU
Grup Parlamentar UNITI pentru ROMÂNIA**